

OPINIA NR 45/2020
PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA
Z DNIA 19 maja 2020 r.

w sprawie autopoprawki nr 2 złożonej do projektu uchwały **Rady Miasta Krakowa** w sprawie przyjęcia programu pn. „Pomoc Dla Potrzebujących - Obiad za 5 zł dla Seniora i Dzieci”- **druk nr 1166.**

Na podstawie § 30 ust. 4 pkt 4 Statutu Miasta Krakowa stanowiącego załącznik do uchwały Nr XLVIII/435/96 Rady Miasta Krakowa z dnia 24 kwietnia 1996 r. w sprawie Statutu Miasta Krakowa

(t. j: Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2019 r. poz. 7074, z 2020 r. poz. 919) postanawia się, co następuje:

Opiniuje się **negatywnie autopoprawkę nr 2 Pana Łukasza Wantucha Radnego Miasta Krakowa** złożoną do projektu uchwały **Rady Miasta Krakowa** w sprawie przyjęcia programu pn. „Pomoc Dla Potrzebujących - Obiad za 5 zł dla Seniora i Dzieci”- **druk nr 1166.**

UZASADNIENIE

Zapisy autopoprawki nr 2, złożonej w dniu 4 maja 2020 r., do wyżej wymienionego projektu uchwały Rady Miasta Krakowa zmieniają projekt wniesiony wg druku 1166. W rezultacie jest to nowy projekt przedsięwzięcia pn. „Ratujmy stołówki przedszkolne i szkolne - Obiad za 5 zł”. Podstawy prawne proponowanego przedsięwzięcia nadal jednak wskazują, że ma to być program gospodarczy oraz jednocześnie projekt socjalny i program osłony z zakresu pomocy społecznej.

Odnosząc się zatem do kwestii związanych z przyjęciem przedmiotowego projektu jako gminnego programu gospodarczego należy podtrzymać negatywne stanowisko wyrażone w opinii nr 41/2020 z dnia 28 kwietnia 2020 r.

Autopoprawka nr 2 nie zmieniła także głównych założeń projektu uchwały złożonego wg druku 1166 wskazujących, że dotacje do posiłku może otrzymać tylko grupa przedsiębiorców – agentów stołówek zarejestrowanych w Krakowie i działających w przedszkolach i szkołach na terenie Krakowa. Nadal więc muszą być spełnione równocześnie obie przesłanki, co prowadzi do nierównego traktowania podmiotów gospodarczych i pominięcia tych firm, które prowadzą działalność gastronomiczną poza wymienionymi placówkami.

Wniesiona autopoprawka nr 2 nie uzupełnia także wskazanych w opinii, braków dotyczących m.in.:

- uzasadnienia: dlaczego uczestnikami programu i wsparciem Gminy Miejskiej Kraków mają być objęci tylko wybrani przedsiębiorcy, co może prowadzić do braku zachowania konkurencyjności i faworyzowania konkretnej grupy podmiotów gospodarczych oraz narazić Gminę na zarzut dyskryminacji pozostałych przedsiębiorców z branży gastronomicznej,
- uzasadnienia zawierającego przewidywane skutki finansowe dla budżetu Miasta (taki wymóg określa § 30 ust. 2 Statutu Miasta Krakowa),
- zdefiniowania podstawowych pojęć np. grupy beneficjentów programu: seniorów czy dzieci, mniejszy czy większy obiad itp., zasadna jest więc dalej obawa, że prowadzić to może do nadużyć czy nieuczciwości,
- precyzyjności zasad przydzielania przedmiotowej dotacji.

Odnosząc się natomiast do kwestii związanych z przyjęciem przedmiotowego projektu uchwały zgodnie z autopoprawką nr 2 jako programu osłonowego i projektu socjalnego, co określa art. 17 ust. 2 pkt 3a i 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2019 poz. 1507) należy wskazać, iż zgodnie z ww. przepisami, do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja projektów socjalnych, a także podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych. Projekt socjalny, to zespół działań mających na celu poprawę sytuacji życiowej osób, rodzin, grup zagrożonych ubóstwem, marginalizacją i wykluczeniem społecznym (art. 6 pkt 18 ustawy o pomocy społecznej), natomiast program osłonowy **powinien odnosić się do rozeznaczonych potrzeb, a zatem poprzedzony powinien być odpowiednią analizą sytuacji.**

Aktualnie na terenie Gminy Miejskiej Kraków pomoc w zakresie dożywiania (obejmująca także dzieci i osoby starsze) jest realizowana w sposób niewymagający podejmowania działań opisanych w projekcie uchwały, co zostało dokładnie wskazane w opinii nr 41/2020 Prezydenta Miasta Krakowa. Osoby potrzebujące mogą uzyskać pomoc w formie posiłku, czy też odpowiedniego świadczenia pieniężnego w oparciu o obowiązujący stan prawny. Co więcej, pomoc w zakresie dożywiania na terenie Krakowa realizowana jest w oparciu o przepisy programu osłonowego (art. 17 ust. 2 pkt 4) – uchwały nr XCV/1425/14 Rady Miasta Krakowa z dnia 15 stycznia 2014 r. w *sprawie przyjęcia programu osłonowego dotyczącego udzielania mieszkańcom Gminy Miejskiej Kraków pomocy w zakresie dożywiania (ze zm)*. Zgodnie z jej zapisami pomoc w formie posiłku przysługuje dzieciom i osobom dorosłym po spełnieniu określonych w uchwale kryteriów dochodowych i jest przyznawana osobie/rodzinie w drodze decyzji administracyjnej.

Ponadto funkcjonowanie obu wyżej wskazanych form realizacji zadania jako projektu socjalnego oraz programu osłonowego na gruncie ustawy o pomocy społecznej nie może odbywać się w oderwaniu od celów i zadań określonych w przepisach tej ustawy. Pomoc społeczna jest bowiem instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Z treści projektu uchwały zgodnie z autopoprawką nr 2, wynika (§ 1 przedmiotowej autopoprawki), iż celem uchwały jest „utrzymanie stołówek przedszkolnych i szkolnych oraz zapewnienie ciepłego posiłku mieszkańcom Krakowa, w szczególności seniorom (...)”. Beneficjentami świadczeń i adresatami działań podejmowanych na gruncie ustawy o pomocy społecznej są osoby i rodziny, nie mogą być podmioty gospodarcze. **Zatem wsparcie adresowane do przedsiębiorców w sposób oczywisty nie może być realizowane w oparciu o formę projektu socjalnego czy też programu osłonowego.** Jednocześnie z uwagi na to, że na terenie Gminy Miejskiej Kraków funkcjonuje już system pomocy w zakresie dożywiania adresowany do potrzebujących osób i rodzin nie stwierdza się celowości przyjęcia do realizacji przedmiotowego projektu uchwały.

W odniesieniu zaś do zapisów autopoprawki nr 2 dotyczących możliwości wydawania w placówkach oświatowych obiadów dla seniorów czy innych osób spoza szkoły informuję, że podjęcie decyzji w tym zakresie należy wyłącznie do dyrektorów, którzy posiadają prawo dysponowania powierzchnią szkolną, w tym do zawierania umów najmu z podmiotami zewnętrznymi. Prezydent Miasta Krakowa nie ma możliwości ingerencji w treść umów zawieranych przez dyrektorów z agentami stołówek szkolnych, a niejednokrotnie zapisy w umowie stanowią, że prowadzenie działalności przez agenta polega na przygotowywaniu obiadów wyłącznie dla uczniów i pracowników szkoły. Dyrektorzy szkół zarządzają placówkami oświatowymi i są odpowiedzialni za ich prawidłowe funkcjonowanie. To decyzją dyrektora, placówka oświatowa może zostać otwarta dla osób z zewnątrz i w takim przypadku

dyrektor będzie odpowiedzialny za mienie szkoły. Dyrektorzy placówek oświatowych jako kierownicy zakładów pracy są ponadto zobligowani do zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy dla swoich pracowników, zatem otwarcie budynku szkoły dla osób postronnych, wymagałoby podjęcia szeregu dodatkowych działań mających na celu przystosowanie placówek do zachowania reżimu sanitarnego w dobie epidemii COVID-19, zwłaszcza, że w tych szkołach jest w najbliższym czasie planowane uruchomienie zajęć opiekuńczo-wychowawczych z elementami zajęć dydaktycznych dla uczniów klas I-III oraz przeprowadzenie egzaminów ósmoklasistów i maturzystów. Należy zapewnić zatem w pierwszej kolejności bezpieczeństwo warunków pobytu dla uczniów szkół oraz organizację ww. egzaminów, zgodnie z przepisami prawa, w określonym reżimie sanitarnym.

Ponadto, uprzejmie informuję, iż w obecnej sytuacji finansowej Gmina Miejska Kraków nie dysponuje środkami umożliwiającymi sfinansowanie zaproponowanego programu pomocowego. Destabilizujący wpływ epidemii na obrót gospodarczy ma bezpośredni wpływ na finanse Gminy. W perspektywie następstw trwającej epidemii, przewiduje się niższe wpływy dochodów pochodzących z podatku PIT, CIT, PCC, podatków lokalnych oraz innych dochodów. Wprowadzony przez miasto program „Pauza” przewiduje szereg rozwiązań koncentrujących się na pomocy dla przedsiębiorcy, które będą miały jednak odzwierciedlenie w postaci zmniejszenia dochodów. Gmina Miejska Kraków w takiej perspektywie finansowej musi realizować przede wszystkim zadania, które mają charakter obligatoryjny i stały.

Z uwagi na powyższe, podtrzymując w całości stanowisko wyrażone w opinii nr 41/2020 z dnia 28 kwietnia 2020 r., mając na względzie, że zapisy przedmiotowej autopoprawki nr 2 do druku 1166 nie spełniają wymogów prawnych przewidzianych dla zaproponowanych działań oraz to, że Gmina Miejska Kraków realizuje już działania pomocowe skierowane do przedsiębiorców i mieszkańców, projekt przedmiotowej autopoprawki należy zaopiniować negatywnie.